

[Niels Hølvog Petersen.]

ikke tage for hårdt fat, og vi skal ikke tage for hurtigt fat. Men det er et spørgsmål, om det lader sig gøre at bære den holdning med ind i de økonomiske forhandlinger, om de økonomiske forhold helt er til, at man kommer med den holdning, at der ikke må tages hårdt fat, og at der ikke må tages hurtigt fat.

Hr. Per Hækkerup var inde på nogle betragtninger over jordprisstigningerne. Ingen ville drømme om at frikende jordprisstigningerne for en betydelig skyld for den inflatoriske udvikling, og det er derfor rimeligt og rigtigt, at man overvejer en skærpelse af kapitalvindingsskatten. Men en bekæmpelse af jordprisstigningerne ordnes ikke ad den vej. Kapitalvindingsskatten forudsætter jo netop, at prisstigninger er indtrådt. En bekæmpelse af stigningerne på jord er en langt mere kompliceret sammenhæng. Der er klart nok en knaphed på jord i udvalgte områder, og den er svær at gøre noget ved. Kun gennem en bedre offentlig planlægning, planlægning af byudviklingen og regionplanlægning, kan man i og for sig sætte ind over for denne knaphedsfaktor.

Men der er en anden ting bag jordprisstigningerne, som jeg synes hr. Per Hækkerup burde være opmærksom på, og det er inflationsforventningerne. Hvis vi har en stærk stigning i inflationen, er der stærke forventninger om, at man hellere må anbringe sine midler i fast ejendom, for det holder i hvert fald værdien. Jeg tror ikke, man kan se bort fra, at den af løn- og indkomstudviklingen forårsagede prisstigning på jord ikke er en stigning, der kommer fra jordpriserne, men snarere en stigning, der stammer fra en for stærk ophedning af indkomstudviklingen. I forbindelse med indkomstpolitiske bestræbelser er det nok særlig værd at hæfte sig ved, at hvis det kan lykkes at genskabe en højere grad af prisstabilitet, vil også dette være medvirkende til at holde prisudviklingen på jord i ave.

Det ville være forhastet på dette tidspunkt at lægge nogen tidsramme om de forhandlinger, der nu skal foregå, men på den anden side er tidsspørgsmålet ikke ligegyldigt. Hvis staten f. eks. skal yde et bidrag til løsning af lavtlønsproblemet, må der være tid til at gennemføre det fornødne, og en afklaring af partiernes og organisationer-

nes grundliggende holdning til sigtet med regeringens forslag kan ikke trækkes ud til det sidste øjeblik.

Arbejdsmarkedets parter er blevet enige om en ny samarbejdsaftale. Den nye aftale er ikke revolutionerende, men det er en smidig ramme, som kan bruges til at komme videre på de enkelte virksomheder. Det giver staten en forpligtelse til nu for alvor at sætte ind for, at de ansatte på offentlige arbejdspladser kan få indflydelse på beslutningerne om deres arbejde. Vi håber, at betænkningen fra det såkaldte Agersnapudvalg — eller dele af den — kan foreligge i løbet af denne samling, så der på basis af den kan blive anledning til en diskussion her i folketinget om disse samarbejdsproblemer både på offentlige virksomheder og i private.

I forbindelse med indkomstpolitikken er det nødvendigt at interessere sig stærkt for, at de ansatte på de enkelte virksomheder får andel i den reale formuevækst. Metoderne hertil kan være mange, jeg skal ikke komme ind herpå, men kun understrege vor vilje til at medvirke.

Jeg tror, det er uundgåeligt, som situationen er, at de økonomiske problemer kommer til at dominere den politiske diskussion, men der er ellers i disse år mange gode grunde til, at den politiske debat skulle dreje sig om noget andet og mere end øjeblikkelige vanskeligheder. Den teknologiske udvikling ændrer hurtigt de daglige livsvilkår for os alle. Jeg tror, mange føler uro og usikkerhed, ikke kun unge, men også mange ældre, fordi forholdene ændrer sig så hurtigt. Og vi må stille os selv det spørgsmål: hvordan kan de folkevalgte organer, hvordan kan regeringen, hvordan kan folketinget bedre blive i stand til at forme samfundsudviklingen? Jeg kan ikke give enkle svar på det spørgsmål. Men det er i det mindste nødvendigt, at vi begynder at diskutere denne problemstilling langt mere.

Jeg tror ikke, at vort samfund trues af voldelige omvæltninger, men jeg tror, at vor styreform kan risikere at blive udhulet, hvis ikke vi er i stand til at placere de folkevalgte myndigheder, regeringen og folketinget, stærkere i udformningen af den teknologiske udfordring. Vi har gode muligheder for forøget velstandsudvikling, men jeg tror, vi køber økonomisk vækst dyrt, hvis ikke